

L'Agro Negre

La revista de DEPANA pels amants de la natura

4 CAMPANYA ANY
LLOBREGAT

10 I.M. JOAQUIM
MALUQUER

14 BOSCOS
SINGULARS

16 LLEI
ÒMNIBUS

26 AL NATURAL:
ARCADI OLIVERES

ATROPELLATS

PER L'ÒMNIBUS

Lliga per a la
defensa del
patrimoni natural

NUMERO EXTRA

www.depana.org

2-3/2011
Nº 19

DEPANA, EN DEFENSA DE LA POSIDÒNIA A FORMENTERA

● DEPANA s'ha manifestat a favor del col·lectiu **RESCAT IMMEDIAT DE LA POSIDONIA-RIP**, adherint-se al manifest elaborat a Formentera el mes d'agost

La posidònia (*Posidonia oceanica*), és una planta clonal (a partir de multiplicació vegetativa) adaptada a la vida marina, que forma grans extensions submarines d'aspecte de praderies, de creixement extremadament lent. És de gran importància biològica i ecològica.

Correntment es creu que la *Posidonia oceanica* és una alga, i de fet hi ha indrets on popularment anomenen les praderies de posidònia "Alguers", però no ho són. És una planta fanerògama, doncs té arrel, tija, fulles i capacitat de produir flors i fruits.

Unes praderies quasi desaparegudes

Les praderies de posidònia, que abans dominaven el paisatge submarí de la costa mediterrània occidental, ara s'han convertit en una raresa. Són molt escassos els llocs on els alguers encara dominen els fons i sobreviuen ben conservats. Aquestes darreres dècades han experimentat una regressió alarmant, fins al punt que gairebé han desaparegut de les nostres costes. Si no actuem aviat hauran desaparegut dels nostres fons, desvirtuant-se de manera irreversible l'ecosistema litoral.

La impunitat de molts vaixells

L'ancoratge no controlat d'embarcacions ha aixecat les alarmes a l'Illa de Formentera (Balears), ja que **un sol vaixell de 100m d'eslora ha destruït en un dia una hectàrea de posidònia**. Malgrat que el prat de posidònia està estrictament protegit i que existeix la prohibició explícita de tirar l'àncora sobre extensions de posidònia, milers de vaixells fondegen impunement sobre aquesta planta marina

durant l'estiu. L'efecte de garreig i boreig, pel qual l'àncora i la cadena es desplacen pel fons arrossegant tot el que troben al seu pas, està devastant extensions.

Un fet esfereïdor

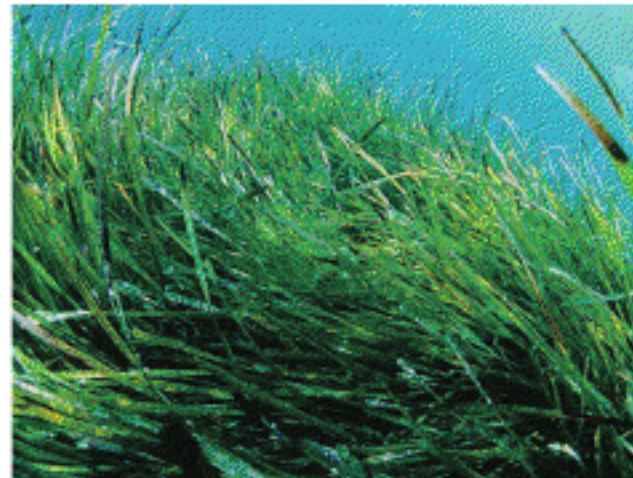
També els vaixells més petits provoquen un dany atroz, perquè n'hi ha molts més. Encara que aquestes embarcacions no tinguin més de 10 m d'eslora, cada àncora pot acabar amb centenars de metres quadrats de posidònia i malmetre espècies marines d'especial importància per a la qualitat l'aigua com són les nacres, protegides per llei. Estem davant d'un fet esfereïdor: cada hectàrea destruïda d'aquesta planta, la qual cosa ocorre en un sol dia en les aigües de Formentera, requereix **més de 300 anys per a regenerar-se** ◆ **Francesc Beni**

ELS FACTORS DE PERTORBACIÓ

Els principals factors de pertorbació que amenacen les nostres praderies de posidònia són:

- ≈ Les obres marítimes (construcció de ports, dics, passeigs marítimes, instal·lació d'esculls artificials...)
- ≈ L'augment de la turbulència i pol·lució per l'abocament d'aigües residuals sense depurar amb elevats nivells de matèria orgànica.
- ≈ La gestió de la neteja de platges
- ≈ L'ancoratge no controlat d'embarcacions

foto: jordí cebrían

JUNTA DIRECTIVA

President:
Joan Cuyàs Robinson

Vicepresident:
José Antonio García Moreno

Secretari General:
Xavier Torrents Ludewig

Tresorer:
Lluís-Xavier Toldrà Bastida

Vocals:
Marc Alonso Martínez
Francesc Beni Pardo
Jordi Cebrián Puyuelo
Francesc Espinal Trias
Marta Gumà Bondia
Joan Maluquer Margalef
David Rodès i Bach

L'Agró Negre - Número XIX

Amb el suport de: Ajuntament de Barcelona

Edita: DEPANA
C/ Sant Salvador 97
08024 Barcelona
Tel. 93 2104679 - Fax 93 2850426
E-mail: agronegre@depana.org

Directora:
Duaita Prats - Tau

Consell de Redacció:
Toni Aparicio, Jordi Cebrián, Joan Cuyàs, Estela Illa, Joan Maluquer

Disseny i maquetació:
TAU-ART (tau.prats@gmail.com)

Foto de portada: Cadenera
Autor: **Ricardo Ramos**

La revista té una periodicitat quadri-mestral, i un tiratge de 1500 exemplars que s'envien gratuïtament als socis de l'entitat i a les principals institucions i ONGs. La seva finalitat és l'educació ambiental i la difusió de les activitats que l'entitat porta a terme, i està oberta a les reflexions respectuoses de qualsevol persona implicada en la lluita per a la sostenibilitat.

La publicació no es fa responsable de les opinions dels seus col·laboradors.

Imprimeix: **Impremta Pagès**
en paper ecològic BIO-TOP
Dipòsit legal: B-48225-2009

<http://ripposidoniaformentera.wordpress.com/>

INDIGERIBLE

Definits i tancats ja els continguts de la revista, és fins al darrer moment abans d'anar a impremta que solem deixar oberta l'Editorial, com a expressió de l'opinió consensuada de la Junta Directiva sobre algun tema de gran interès, i així aconseguir el màxim d'actualitat. Aquesta vegada, la Llei Omnibus, amb totes les seves derivacions i afeccions mediambientals, àmpliament tractades a les pàgines centrals, semblava impossible de ser superada en interès i actualitat per qualsevol altra qüestió. Però vet ací que, com en el pitjor dels malsons, els mitjans de comunicació han escampat, en plena campanya electoral, una d'aquelles notícies que semblen tretes d'alguna novel·la de terror i ens han obligat a activar una alerta general.

Ras i curt: la intenció de construir a Catalunya un monstruós complex dedicat a l'oci, a l'entreteniment més vulgar i massificat, als jocs d'atzar i a totes les activitats més materialistes, artificials i embrutidores que inevitablement sempre els hi fan costat, a més d'un nombre de nous camps de golf que sembla del tot irreal. I per poder fer això, en nom del totpoderós argument de les multimilionàries inversions i la creació de llocs de treball, es destruiran més de 800 Ha de terres lliures, més els accessos corresponents, més totes les conseqüències negatives mediambientals i paisatgístiques, més les modificacions que en la vida de les poblacions properes es produiran a conseqüència de les activitats del futur complex. Construir un horrorós monument al mal gust, a la ficció, a la felicitat efímera, a la bogeria col·lectiva, al triomf del guany econòmic fàcil, no sembla pas que sigui un bon mètode per ennoblir la gent d'un país, d'un poble, per molt que des del Govern s'intenti buscar justificació a tot això posant un pegat a la crisi econòmica.

Un "living Las Vegas" català

Ens produeix una inevitable repulsió el sol fet d'imaginar als responsables de l'Administració pública del nostre petit país, avenint-se servilment a negociar, rendits als peus dels totpoderosos representants de l'empresa nord americana que els ofereix construir un "Las Vegas" a casa nostra. I com a parany afegit, dient-nos que els de Madrid també el volen i... compte!, que allà tenen més terreny lliure i a millor preu... Quan hi ha tantíssimes necessitats humanes bàsiques i urgents, socials i culturals per cobrir, tantes bones iniciatives i projectes mediambientals i de recerca científica aturats per manca de finançament, el sol fet de festejar i plantejar-se com una bona solució per al país una oferta com aquesta, és totalment amoral i irresponsable.

Si malauradament, la bogeria dels nostres governants, sota la pressió de les forces econòmiques que controlen l'economia mundial mirant solament el seu guany, fa que es rendeixin i decideixin tirar endavant aquest projecte, tindran en nosaltres uns capdavanters en la campanya d'oposició que sens dubte endegarem amb moltes altres organitzacions que intentem treballar en defensa de l'interès general i que conformem el valuós teixit associatiu del país.

Perquè sens dubte, estarem totalment d'acord que tot plegat, com a mínim, es pot qualificar d'indigerible ♦

La Junta Directiva

L'ANY LLOBREGAT

► Prenent el relleu a l'Any del Segre, en l'any hidrològic actual un grup d'entitats, entre les quals DEPANA, ha decidit crear la Plataforma Llobregat SOSTenible per tal de reivindicar el valor del riu Llobregat i la seva potencialitat ecològica, paisatgística, educativa, social i cultural.

► Un dels objectius que es busquen amb aquesta campanya és la declaració d'Any del Llobregat per a l'any hidrològic setembre 2011 – setembre 2012.

L'any passat culminava l'Any del Segre, una iniciativa promoguda per diverses entitats ecologistes i socials de les terres de Lleida i que va aconseguir aglutinar bona part de la societat lleidatana entorn l'apreciació i valorització de l'espai fluvial, mitjançant un variat nombre d'activitats al voltant del riu (exposicions, passejades, banyades, etc.). Prenent el relleu en l'any hidrològic actual (de setembre de 2011 a setembre de 2012), un grup d'entitats, entre les quals DEPANA, ha decidit crear la Plataforma Llobregat SOSTenible per tal de reivindicar el valor del riu Llobregat i la seva potencialitat ecològica, paisatgística, educativa, social i cultural.

Tot preparant el manifest

De fet, les diferents entitats que donen suport al manifest i a l'Any Llobregat van començar a reunir-se a finals d'hivern passat per tal de fixar objectius, cercar complicitats i preparar un primer manifest d'arrencada de la campanya. Després de la primera trobada d'exposició de ponències tècniques i ecologistes a Molins de Rei, es van programar diverses sortides de reconeixement de diferents trams fluvials del riu i els seus afluents, amb la finalitat de conèixer tant indrets d'interès pel seu valor ambiental i/o la seva problemàtica, com per establir coneixences entre els membres dels diferents

col·lectius ecologistes i socials implicats en la campanya "Rius amb aigua, Rius amb vida. Recuperem el Llobregat".

Objectius generals

Les sortides realitzades han permès conèixer el riu Anoia (març), la riera de Vallvidrera (abril), la riera de Corbera (maig), els runams salins del Bages (juny), el delta del Llobregat (setembre) i el Torrent Gran d'Abrera i la planta potabilitzadora (octubre).

Els objectius generals que es busquen amb aquesta campanya són:

- La declaració d'Any del Llobregat per a l'any hidrològic setembre 2011 – setembre 2012.
- Sumar-nos amb altres conques catalanes (Segre, etc.), per aconseguir nivells de qualitat de l'aigua i les comunitats de ribera, així com un cabal ecològic digne, pel 2015.
- Demanar el compliment de la Directiva Marc de l'Aigua pel 2015, sense dilacions ni retallades.
- Treballar en xarxa (entitats, centres d'estudis, ajuntaments) en tasques de sensibilització i coordinar accions de defensa i planificació hidrològica, dins dels criteris de la Directiva Marc.
- Obtenir suports d'entitats i institucions tant pel que fa al Manifest com a les accions que s'empenguin. >>>>

El riu Llobregat a Sant Andreu de la Barca

UNA CAMPANYA DE REIVINDICACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

foto: oriol muntané

Llobregat SOSTenible

Qui som i què volem?

Els col·lectius ecologistes, culturals i socials riberencs del Llobregat sempre hem reivindicat que cal aturar la degradació que està patint el nostre riu, i per aquest motiu hem constituït la Plataforma Llobregat SOSTenible. Volem treballar plegats pel reconeixement i la difusió de la importància social i ecològica del riu Llobregat i per demanar el compliment de la Directiva Marc de l'Aigua pel 2015, sense dilacions ni retallades.

Llobregat SOSTenible som una colla d'entitats cíviqes i ecologistes, centres d'estudis, centres excursionistes, col·lectius i plataformes de defensa ambiental, totes entitats riberenques del Llobregat, que restem obertes a la participació de tothom i tenim com a cita fonamental l'organització de l'Any del Llobregat, per implicar la ciutadania en la defensa dels valors naturals i patrimonials que podem trobar al llarg de tot el recorregut fluvial.

▶ Volem un riu vertebrador natural del territori i font de riquesa econòmica i social.

▶ Volem la recuperació del riu i la seva conca.

▶ Volem la recuperació ambiental i paisatgística del Llobregat.

www.anyllobregat.cat

Programa d'actuacions

El Programa d'actuacions de cara a l'any 2012, on realment la campanya es fa pública i pren embranzida, inclou set apartats, repartits en diferents grups o comissions de treball. Així, una comissió s'encarrega de fer una **diagnosi** sobre l'estat ambiental del riu, mitjançant un reconeixement detallat dels diferents trams i les problemàtiques detectades (canalitzacions, abocaments, substitució de vegetació de ribera per canyars o arbres al·lòctons, ocupació de la llera i zona d'influència per activitats incompatibles amb la dinàmica fluvial, etc.). Amb les dades obtingudes amb la Diagnosi, s'elaborarà el **Pla Llobregat 2015**, el qual plantejarà una alternativa al Pla de Gestió de l'Aigua incloent tots aquells aspectes necessaris per tenir un riu amb qualitat. Una altra comissió està treballant l'elaboració d'una **exposició itinerant**, amb contingut informatiu sobre la realitat del riu i reivindicant-ne la seva millora. Un altre grup d'activitats té a veure amb la **comunicació i difusió**; així, estan previstes (encara sense calendari) diverses conferències informatives i/o sensibilitzadores en associacions veïnals i entitats de caire cultural, social o ambiental. Paral·lelament es redactaran articles per a la premsa i revistes de caire local o comarcal, així com ara butlletins de les entitats adherides o simpatitzants de la campanya. Finalment cal assenyalar la presència en programes de ràdio i també la creació d'una pàgina web (ja en funcionament) i la difusió de la campanya a través de les xarxes socials.

El segell "Any Llobregat"

D'altra banda, durant tot aquest any s'intentarà que la major part d'activitats que realitzen habitualment les entitats que donen suport a la campanya portin el segell "Any Llobregat", amb l'objectiu de reforçar-la, tal i com ja s'ha programat amb les sortides i accions de DEPANA al Delta del Llobregat, o amb el "Big jump" que es fa cada primavera ♦ **Montserrat Jané i Joan Maluquer**

MANIFEST CAMPANYA "RIUS AMB AIGUA, RIUS AMB VIDA. RECUPEREM EL LLOBREGAT"

La Conca del Llobregat configura el nostre territori. Les seves aigües han fet possible una rica biodiversitat, una potent economia agrícola i el desenvolupament del teixit industrial. Tanmateix, els models socioeconòmics fonamentats en el creixement (augment del consum de recursos naturals, les emissions i residus) han ocasionat una creixent degradació del sistema fluvial, del territori i de la salut dels ecosistemes dels que formem part.

El paper del riu com a vertebrador natural del territori i com a font de riquesa econòmica i social ha desaparegut encaixonat sota una espessa xarxa d'autopistes, carreteres, línies d'alta velocitat, ampliacions de ports i aeroports, urbanització i ocupació del sòl sense límits, esculleres, ...

Avui el sistema fluvial del riu i les rieres pateixen una degradació que els fa irreconeixibles com a sistemes naturals per on circulen bàsicament aigües residuals contaminades per la indústria, les ciutats, salinitzades per les mines de potassa i on la pagesia cada vegada més residual, manté els seus camps de cultiu sota una pressió especuladora implacable.

El Llobregat està en estat crític. La recuperació del riu i de la seva conca que plantegen les administracions -Consorti per a la recuperació i conservació del riu Llobregat- no ve a millorar aquest estat de coses, doncs s'ha adoptat un model d'intervenció que prioritza la urbanització de l'espai fluvial. Més que de la seva recuperació ambiental i paisatgística, s'hauria de parlar de la seva transformació en parc fluvial metropolità, que quedaria com un equipament més dins dels plans d'urbanització del territori que encara queda lliure de ciment. En aquest context s'han d'entendre els projectes com "Barça Parc" i "Parc del Delta" a Viladecans, o el previst "Eixample" del Prat.

El Baix Llobregat té més de 700.000 habitants i la densitat de població més alta de la Mediterrània. Així, l'augment de pressió demogràfica que comportarien els plans d'urbanització de les zones lliures de l'espai fluvial i del delta suposaria el col·lapse de la comarca quant a necessitat de recursos hídrics i energètics, generació de residus i contaminació, etc.

Però existeix un altre model pel riu i la seva conca. Aquest territori ja ha pagat excessius peatges al "progrés". S'han de posar límits al creixement i salvar els espais que encara ens queden amb valor ecològic, paisatgístic i social. Hem d'aconseguir que els pagesos no perdin ni un pam més de cultius, que el riu i el seu espai recuperin la qualitat de les seves aigües i la seva naturalitat. Amb consonància amb això, la Unió Europea va elaborar la Directiva Marc de l'Aigua que va entrar en vigor al final de l'any 2000 i que contempla l'aigua no només com un recurs, sinó també com l'element clau de tot un ecosistema. Segons això, la gestió de l'aigua s'ha de basar en el respecte al medi ambient, l'ús sostenible i la gestió conjunta de tot tipus d'aigua dintre d'una demarcació hidrogràfica. En ser una directiva de la UE, obliga tots els estats membres al seu compliment. L'objectiu és que el 2015 els sistemes aquàtics gaudeixin de bona salut.

Aquesta Directiva pot esdevenir l'eina que ens ajudi a pressionar les administracions perquè rectifiquin el seu model "desenvolupista".

Aquests són els motius que ens han portat a organitzar una campanya que permeti aglutinar el màxim d'organitzacions ecologistes i d'entitats ciutadanes de cara a treballar per la recuperació i protecció del riu Llobregat i del seu territori d'influència, seguint els criteris explícits de la Directiva europea i que a casa nostra impliquen, entre d'altres:

1. No convertir el Llobregat, com el Besòs, en un canal de ciment.
2. Naturalitzar l'espai fluvial i les rieres de la Conca.
3. Prioritzar la recuperació de l'espai fluvial davant les noves infraestructures i urbanitzacions.
4. Mantenir i ampliar el Parc Agrari del Baix Llobregat, reconeixent el seus valors i crear una figura real de protecció.
5. Millorar la qualitat de l'aigua, fent que l'Administració obligui els titulars de les mines de potassa a acabar amb la salinització i a assumir els costos de la restauració.
6. Fer que les indústries depurin les seves aigües i no utilitzin ni les EDARS, ni els sistemes públics.
7. Aplicar una protecció jurídica més rigorosa i eficaç als espais del Delta.
8. Demanar les administracions implicades que seguin amb les entitats ambientalistes de la ribera per elaborar un projecte integral i respectuós de l'espai fluvial del Llobregat.
9. Aplicar realment la Directiva marc de l'aigua, sense dilacions ni retallades i restituir el cabal ecològic i el bon estat de l'aigua.
10. No a la canalització encoberta del riu Anoia.

Entitats que donem suport al manifest:

ANDA d'Abrera; ADEMÀC de Castellbisbal; Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat (CECBL); Centre Excursionista de Molins de Rei (CEM); Centre d'Ecologia i projectes Alternatius-Ecologistes de Catalunya (CEPA-EdC); CMA l'Arrel de Sant Joan Despí; DEMASAB de Sant Andreu de la Barca; DEPANA; Federació Ecologistes de Catalunya (EdC); Martorell Viu; Associació Hàbitats-Projecte Rius; Prou sal; Salvem les Oliveretes (Viladecans); SEO-Birdlife International.

LES OLIMPIADES PODEN POSAR EN PERILL EL LLANGARDAIX PIRINENC

Foto: glària solans

Femella de *Lacerta agilis* de La Molina

⇒ Arran de la recent construcció d'un aparcament i construccions annexes, s'ha malmès un hàbitat del llangardaix pirinenc a Alp.

⇒ De moment, la denúncia segueix el seu tràmit. En el cas que l'actuació denunciada comptés amb alguna autorització, caldrà considerar que es desconeixia la circumstància de la presència de *Lacerta agilis* i reconsiderar l'actuació prevista.

A resultes de les notícies sobre uns hipotètics JJOO'22 d'hivern a Barcelona, les estacions d'esquí més properes a la ciutat comencen a moure peça per posicionar-se. Poden semblar moviments menors, però tots ells van enfocats a oferir la millor oferta per albergar proves olímpiques per al 2022.

Un aparcament més, un hàbitat menys

Arran de la recent construcció d'un aparcament i construccions annexes, s'ha malmès un hàbitat del llangardaix pirinenc (*Lacerta agilis*) en un paratge al costat de la carretera que va de La Masella a la Molina (GI-400). En concret, els prats que habita aquest saure han estat ocupats per una esplanada asfaltada a 1,350 km de l'Hotel Alp de Masella, dins del terme municipal d'Alp (Cerdanya).

Es tracta d'un indret de prats amb bocins de bosc de pi negre que són forest pública de propietat municipal, a una alçada aproximada de 1600m.

Espècie d'escassa presència

Aquest llangardaix és una espècie amb una àrea de distribució molt restringida a casa nostra. De fet, a la Península Ibèrica només es coneixen unes poques poblacions a la Cerdanya, Ripollès i Andorra. És present als prats subalpins amb matolls de ginebró o bàlec a una cota entre els 1500 i 1800m. Per aquest motiu el RD 139/2011, de 4 de febrer, per al *Desarrollo del Listado de*

Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y del Catálogo Español de Especies Amenazadas la situa dins la categoria "en perill d'extinció".

Una destrucció potencialment delictiva

L'article 334 del Codi Penal fixa com a potencialment delictiva la destrucció dels hàbitats de les espècies en perill, de manera que ens hem vist obligats a denunciar aquestes obres al SEPRONA. De moment, la denúncia segueix el seu tràmit. En el cas que l'actuació denunciada comptés amb alguna autorització, caldrà considerar que es desconeixia la circumstància de la presència de *Lacerta agilis* i que, per tant, s'hauria de reconsiderar l'actuació prevista. Els efectes sobre aquesta espècie en aquesta actuació ha estat d'eliminació del seu hàbitat. En qualsevol cas, convé que es duguin a terme les actuacions pertinents per a la restauració de la realitat alterada, així com la recuperació de l'hàbitat malmès a través de l'autoritzat que es determini.

El preu de 15 dies de competició

Molt ens temem que aquest tipus de transformacions aniran caient com un degoteig al Pirineu ceretà. Caldrà estar amatents... Tot i que la millor notícia seria esborrar aquesta iniciativa olímpica tan poc reflexiva que s'han tret de la màniga els nostres governants. No estem per assumir una despesa pública tan gran ni destruir altres indrets valuosos per a un esdeveniment que tan sols dura 15 dies ♦

Campanya Pas de l'Estret

Sensibilitzant per a la conservació de la Macaca de Barbaria (*Macaca sylvanus*)

Ccm ja es va comentar a la revista anterior, durant el mes de juliol d'enguany vàrem realitzar al port d'Algesires la Campanya Pas de l'Estret. Mitjançant la col·laboració de voluntaris d'arreu del món es pretenia explicar i conscienciar als viatgers en trànsit cap a Marroc dels problemes de conservació als quals s'enfronten les macaques de Barbaria, únic primat que podem trobar al Nord del Marroc i d'Argèlia i que, a més, es troba catalogat com en perill d'extinció des de 2008.

Aquesta campanya està emmarcada dins d'un conveni més ampli, signat amb el Zoo de Barcelona, amb el qual es pretén ajudar a la conservació *in situ* i *ex situ* de l'espècie:

⇒ **In situ:** promovent activitats i projectes que millorin la conservació de les macaques de Barbaria en el seu territori d'origen. Un petit exemple: el recolzament que el Zoo de Barcelona i DEPANA donen a la Fundació Barbary Macaque Conservation in the Rif (BMCRif) al Marroc pel desenvolupament del seu programa educatiu, on nens i nenes de diferents escoles situades en la zona de treball de BMCRif poden conèixer la importància de l'espècie com a part del seu patrimoni natural.

⇒ **Ex situ:** promovent activitats i projectes destinats a tractar els problemes derivats del comerç il·legal de les macaques de Barbaria. Entre d'ells, el Zoo de Barcelona i DEPANA desenvolupen aquesta Campanya de Sensibilització.

L'important paper del voluntariat

Des de l'1 fins al 17 de juliol els voluntaris, provinents d'Argèlia, Marroc, Espanya i Holanda, van estar repartint el material informatiu al port d'Algesires. Es tractava de contactar el màxim nombre de turistes i viatgers mentre esperaven per a embarcar amb els seus cotxes i així explicar-los els problemes de conservació als quals s'enfronten les Macaques: degradació del seu hàbitat i tràfic il·legal de cries per ser venudes com a mascotes.

Els voluntaris, alguns integrants a més d'entitats col·laboradores del projecte (Fundació AAP, BMCRif, MPC Foundation i Amanzer N'Kefrida), repartien un tríptic on s'expliquen pràctiques senzilles per ajudar a la conservació de les Macaques de Barbaria en el seu medi natural:

● **No comprar mai una Macaca de Barbaria com a mascota.** La major part que es posen a la venda són cries amb pocs mesos de vida i han estat arrencades literalment dels braços de la seva mare. Les macaques són animals altament socials que viuen en grup i les cries necessiten les cures de la mare i la resta del grup fins als dos o tres anys d'edat. A més són animals salvatges, que en créixer resulten perillosos per als propietaris ja que mostren agressivitat en captivitat i poden transmetre malalties als humans. Cal també afegir que èticament és inacceptable la possessió d'un animal silvestre com a mascota.

● **No fer-se fotografies amb elles com a souvenir,** encara que ens ho ofereixin i sigui una pràctica relativament habitual. Al fer-nos la foto fomentem aquest negoci. Hem de saber que el propietari de l'animal, quan aquest creixi i deixi de ser atractiu per als turistes (a més d'agressiu), l'abandonarà en una petita gàbia per a la resta dels seus dies i capturarà una altra cria, més dòcil, en algun dels boscos on habiten.

● **No donar-los aliments quan ens els trobem en llibertat** als boscos o prop de les carreteres. En apropar-se als cotxes o a la gent els animals poden ser atropellats i/o capturats. Les Macaques saben trobar el seu aliment als boscos on habiten, son herbívors i s'alimenten de fulles, arrels, glans, fruits, bolets i petits invertebrats. >>>>

► *Els micos no són adequats com mascotes, ja que se'ls destina a una vida solitària on l'animal acaba deprimat i malalt, expressant el seu malestar amb conductes estereotipades i autolesions.*

► *Gràcies a l'equip de voluntaris que ha fet possible la Campanya Pas de l'Estret, es va poder contactar i sensibilitzar a més de 12.700 persones. Esperem que hagi servit perquè els qui ens han escoltat hagin après una mica més sobre les macaques de Barbaria.*

Un conte per explicar una crua realitat

També vàrem repartir el conte "El Viatge de la Mona Muna" on s'explica de manera senzilla la història real del que arriben a sofrir les cries que són capturades al medi natural i venudes com a mascotes. Així, els més petits aprenen que els micos no són adequats per tenir-los a casa com a animals de companyia, ja que se'ls destina a una vida solitària on l'animal acaba deprimat i malalt, expressant el seu malestar amb conductes estereotipades i autolesions.

Finalment, vam donar un bonic parasol per als cotxes amb la imatge d'una cria de Macaca de Barbaria. El fet de ser un material durador serveix de recordatori de la informació rebuda, cada vegada que és utilitzat, i contribueix a la visibilitat de la campanya i de les entitats que hi participen.

Reacció positiva

La realització d'aquesta Campanya de sensibilització ens ha permès conèixer de primera mà la informació que sobre les macaques de Barbaria tenen els turistes i marroquins que anualment viatgen cap al Marroc, travessant l'Estat Espanyol. Molts ignoraven l'existència d'aquesta espècie a L'Atlas, o que en ser separats dels seus grups naturals aquests animals pateixen molt. D'altres desconeixien absolutament que es trobin en perill d'extinció. Alguns et donaven les gràcies per la informació rebuda i agraïen la feina, ja que la trobaven important i necessària per a la conservació de l'espècie. També ens vàrem trobar gent que ens manifestava el

seu desinterès pels problemes de les Macaques de Barbaria, però ens escoltaven i entenien la importància de la conservació de l'espècie pel medi natural del Marroc.

Més de 12.700 persones contactades

Participar en aquesta campanya, a més, ens ha permès conèixer amb gent d'altres països i cultures, i compartir l'interès per una causa comuna, no solament en la realització de la tasca al port d'Algesires sinó també en el dia a dia a Tarifa, on residíem. Gràcies a l'equip de voluntaris que ha fet possible la Campanya Pas de l'Estret es va poder contactar i sensibilitzar a més de 12.700 persones, un nombre prou important. Esperem que hagi servit perquè les persones que ens han escoltat hagin après una mica més sobre les macaques de Barbaria, valorin més l'espècie i, sobretot, la importància de la seva conservació en el seu medi natural ♦ **Campanya Pas de l'Estret - DEPANA**

Les macaques són animals altament socials que viuen en grup. Les cries necessiten les cures de la mare i la resta del grup fins als dos o tres anys d'edat. A més, són animals salvatges que en créixer resulten perillosos per als propietaris, ja que mostren agressivitat en captivitat i poden transmetre malalties als humans.

JOAQUIM MALUQUER

La mort de Joaquim Maluquer Sostres (1930-2011), soci fundador i membre del consell assessor de DEPANA, ha estat una notable pèrdua no solament per a l'entitat sinó també per a la Natura.

La idea de la creació de DEPANA provingué d'un grup d'amics i col·laboradors de la secció d'ornitologia del Museu de Zoologia de Barcelona. Com a notable ornitòleg, en J. Maluquer molt aviat va conèixer la idea i ja des de l'inici la va fer seva recolzant-la de forma absoluta i desinteressada.

El seu paper bàsic amb l'entitat fou la d'assessor i protector a l'ombra. En els anys setanta i vuitanta la sensibilitat ambiental dels polítics i de la societat catalana era nul·la, o gairebé. Per tant la creació d'una ONG de protecció de la Natura naixia i es projectava fràgil des del punt de vista econòmic i estructural. Molt conscient d'aquesta fragilitat, en Quim (com li dèiem els amics) s'implicava fins on podia i també ens ajudava amb discreció, quan calia.

En Maluquer fou també peça cabdal en la creació de la Fundació Roca i Galés nascuda amb la vocació de fomentar el cooperativisme i a qui ell dotà d'una secció de medi ambient. El primer local de DEPANA al carrer Aragó xamfrà amb Pau Claris li fou cedit per la Fundació Roca i Galés per un lloguer simbòlic. Imagineu qui hi havia al darrere?

Els seus bons oficis per DEPANA

En J. Maluquer, com a assessor de DEPANA, responia sobretot consultes de tipus estratègic i de relació amb la Generalitat. Per exemple, en la campanya relativa al pantà de Rialb, el secretari general de l'entitat (Salvador Filella) aconseguí d'entrevistar-se amb el president Jordi Pujol, mitjançant els bons oficis de Joaquim Maluquer.

El tercer president de DEPANA, en Josep del Hoyo, destaca

d'en Quim el seu paper diplomàtic però decidit, essencial en el final feliç que va tenir la campanya de salvaguarda dels Aiguamolls. Anteriorment, també en activitats de DEPANA, va participar activament en diverses actuacions relacionades amb la protecció de l'ornitofauna, com per exemple les zones estèpiques de Lleida o la continuïtat dels canyets per a rapinyaires per part de la Generalitat.

El Llibre Blanc, una publicació de capçalera

Les activitats més conegudes de la vessant naturalista d'en Quim han estat la seva genial idea de realitzar el Llibre Blanc de la gestió de la Natura als Països Catalans i la divulgació de l'ornitologia en català. El Llibre Blanc de la Gestió de la Natura als Països Catalans està considerat un dels fets més importants en la història de Catalunya pel que fa a temes d'ordenació del territori, d'acord amb Josep Ma Camarasa, i Maluquer jugà un paper fonamental en la gènesi, publicació i difusió del llibre, incloent-hi la cerca del finançament necessari per fer-lo possible. L'amic Josep Ma. Camarasa, el 2007 escrigué un article sintetitzador del que ha suposat aquesta obra per al país. "L'aportació fonamental del Llibre Blanc rau a la data de la seva primera edició: la de fer accessible a un públic ampli i sobretot als agents de l'ordenació del territori, >>>>

● *Maluquer fou el gran assessor i protector a l'ombra de DEPANA en uns anys, els setanta i vuitanta, en què la sensibilitat ambiental dels polítics i de la societat catalana era nul·la, o gairebé.*

● *Les activitats més conegudes de la vessant naturalista d'en Quim han estat la seva genial idea de realitzar el Llibre Blanc de la gestió de la Natura als Països Catalans i la divulgació de l'ornitologia en català.*

UN DISCRET FUNDADOR I PROTECTOR DE DEPANA

En un moment de l'entrevista per aquesta revista l'any 2009

En Joaquim Maluquer sobretot serà recordat per la divulgació del coneixement dels ocells del país en llengua catalana. Mestre de l'escriptura, és una delícia llegir qualsevol de les seves publicacions, des de les seves memòries fins al relat dels seus viatges naturalistes.

>>>> que aquest és alguna cosa més que una superfície sobre la qual disposar habitatges, indústries o infraestructures, la d'ensenyar que hi resideixen uns valors que no per intangibles o gairebé imperceptibles són menys importants.

El Llibre Blanc va deixar la seva empremta en algunes disposicions i plans de diferents administracions públiques catalanes, com per exemple en el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN). Ressò a nivell popular, el que li donaren les desenes o potser centenars de moviments locals, comarcals o de més amplitud de salvaguarda d'altres tants paratges o condicions naturals arreu dels Països Catalans. El fet que apareguessin, ni que fos de resquitllada, al Llibre Blanc, aquests paratges [...] donava legitimitat a la reivindicació". DEPANA i la Fundació Roca i Galés van fer molt per difondre el contingut i les conclusions d'aquesta magna obra.

Aprenent autodidacta i esperit de fundador

Quasi autodidacta en el coneixement dels ocells, amb l'únic mestratge del seu cosí i "germà gran" en el camp naturalista, en Salvador Maluquer, van fer plegats de curadors informals de la col·lecció d'ocells del Museu de Zoologia de Barcelona, des de mitjans dels anys quaranta fins als inicis dels cinquanta. El 1954 fundà, amb un petit grup entusiasta, la Sección Regional Catalana de la Sociedad Española de Ornitología (SEO) i fins al 1960 tingué un paper molt actiu en la difusió de l'ornitologia a conferències, sortides, etc.

Un gran divulgador dels nostres ocells

Professionalment, es va dedicar a altres àmbits de la vida social i econòmica, però l'ornitologia romangué sempre com un dels seus centres d'interès, una font de gaudi, que el dugué a seguir

publicant títols d'ocells fins al 2008. Sempre més va restar disponible quan se li demanava col·laboració en temàtiques ornitològiques.

En Joaquim Maluquer sobretot serà recordat per la divulgació del coneixement dels ocells del país en llengua catalana, ja des del 1956 amb la primera edició (en va treure tres) d' Els ocells de les terres catalanes. Era un hàbil escriptor que encara publicà en solitari uns altres dos llibres sobre ocells i una quarantena d'articles sobretot de divulgació. Els articles científics més interessants són els referents a la història de l'ornitologia catalana, on creà escola. Publicà de l'ordre de 800 títols entre llibres (17), articles a diaris, revistes, ressenyes, etc. Els títols relatius a temàtica naturalista en sentit ampli volten la vuitantena. Mestre de l'escriptura, és una delícia llegir qualsevol de les seves publicacions, des de les seves memòries fins al relat dels seus viatges naturalistes.

En Quim i la Institució Catalana d'Història Natural

A més del seu paper a la SEO i DEPANA, Maluquer s'implicà en un altre organisme naturalista català: la Institució Catalana d'Història Natural. L'estimava molt ja que el seu naixement està estretament vinculat als seus oncles paterns i fundadors, Salvador i Josep Maluquer Nicolau, i a un altre oncle i soci de la ICHN, Joaquim Maluquer Nicolau, iniciador de l'herpetologia catalana moderna i pare de Salvador Maluquer i Maluquer, cosí molt benvolgut d'en Quim. Maluquer Sostres esdevingué president de la ICHN del 1976 al 1978, i del 1998 al 2000. El primer període, coincidint amb en Ramon Folch de secretari, fou especialment brillant per a la ICHN i l'origen d'una amistat i fructífera col·laboració entre ambdós. >>>>

Fou l'introduïdor en les altes esferes de la importància del món dels ocells i de la conservació de la natura. El potencial humà i la intel·ligència d'en Quim, juntament amb l'afabilitat i la pertinença a la històrica burgesia catalana li permeteren treballar eficientment i discreta en moltes cuines del poder. ”

Natura i política

Hi ha certs aspectes importants de l'actuació d'en Quim que són poc coneguts. Fou l'introduïdor, en les altes esferes de la política i de la cultura catalana, de la importància del món dels ocells i de la conservació de la natura. Era molt hàbil en la utilització de tota mena d'eines per a la causa conservacionista. Estava orgullós d'haver pogut salvar de la tala el centenari bosc pirinenc de la Mata de València d'Àneu, aturant hàbilment l'expedient abans no fos aprovat.

Una de les seves especialitats era l'obtenció de fons en indrets inabastables per al comú dels naturalistes del moment. A tall d'exemple, el 1977 obtingué de la Diputació de Barcelona diners per publicar "Els sistemes naturals del Delta de l'Ebre", model dels estudis multidisciplinaris que engegà la ICHN i del que ell n'estava orgullós, tant per la seva originalitat com perquè superava la típica visió estanca dels diferents especialistes.

Afable, polifacètic i molt ben situat

El seu potencial humà i intel·ligència, juntament amb l'afabilitat i la pertinença a la històrica burgesia catalana li permeteren treballar eficientment i discreta en moltes cuines del poder cultural, econòmic i en part també polític, coneixedor a fons com era —per la seva àmplia trajectòria— dels punts clau de la vida catalana. Els càrrecs públics, la pertinença a consells i organismes de tota mena (era un home polifacètic) conformen una tirallonga que va des de la secretaria del Consell executiu de la Generalitat fins la presidència de la Fundació Antoni Serra Santamans, passant per la presidència de l'Hospital Clínic de Barcelona, vice-presidència de Catalunya de Gas, i un llarg etcètera.

Gaudia d'una especial tranquil·litat d'esperit i una afabilitat consubstancial; sabia escoltar i aconsellava sàviament. També en l'anàlisi de les persones separava perfectament ideologia de vàlua professional, i no barrejava interessos particulars amb els del país. Per això no fou intolerant amb el pensament d'altri, ajudant i potenciant persones de tot l'arc ideològic.

● S'afirma que al costat de tot gran home hi ha una gran dona. En el cas d'en Joaquim Maluquer, la màxima s'acompleix fil per randa. Maria Rosa Margalef, a més d'una gran esposa, va ser la col·laboradora i companya d'aventures amb la qual compartiren les descobertes i el gaudi de l'afició per la natura i, sobretot, pels ocells que l'habiten.

Diu la gent del país que una confiada àguila marcenca, molt fixada al voltant del cementiri de Folquer i sovint atalaiada en un xiprer veí a la tomba, vetllà fins a la fi de l'estiu pel descans d'aquest extraordinari patriota naturalista a qui mai no oblidarem. ”

"Li devem molt"

Ell, però, era catalanista, amb tocs liberals i conservadors, catòlic convençut i practicant. Coneixedor de la condició humana, fou un excel·lent diplomàtic especialista a portar la pau en situacions crispades. Diu la seva filla en un article a 'El Temps', que "tenia uns ideals molt clars que li venien de l'etapa universitària i enllaçaven amb la seva tradició familiar: el motor de la seva vida van ser l'amor al país, a la llengua i a la natura". El seu íntim amic Albert Manent (1997) el considera un personatge de temperament afable, tot i que crític i irònic, que es va bellugar en molts ambients. En un article a 'El Periódico' l'amic Ramon Folch sintetitzava el seu esperit de servei: "Era a tot arreu, tractant sempre de passar desapercebut, antítesi de tants que 'gallegen' de tot sense fer gran cosa. Ell feia que les coses passessin, les medalles no li interessaven gens. Li devem molt."

El funeral de J. Maluquer malgrat el pic de les vacances d'agost (morí la matinada del 15) era curull de familiars, amics, coneguts i personalitats culturals i polítiques, prova del gran caliu i pòsit del seu trànsit per la vida. Les tres intervencions de familiars i amics en sengles recordatoris posaren de manifest una serenitat i una pau inhabituals en un funeral, però totalment harmònics amb la personalitat d'en Quim.

Diu la gent del país que una confiada àguila marcenca, molt fixada al voltant del cementiri de Folquer i sovint atalaiada en un xiprer veí a la tomba, vetllà fins a la fi de l'estiu pel descans d'aquest extraordinari patriota naturalista a qui mai no oblidarem ◆Xavier Ferrer Parareda

DESCOBERTA A LA VAL D'ARAN UNA ESPÈCIE BOTÀNICA NOVA PER A LA COMARCA

► **DEPANA ha observat i citat per primera vegada sabines de muntanya a la Val D'Aran**

Durant l'estiu de 2011 un grup de biòlegs, membres de DEPANA, han descobert una conífera mai citada a la Val d'Aran: es tracta de la savina de muntanya (*Juniperus sabina*), en castellà "sabina rastrera".

La savina de muntanya és una conífera de la família de les cupressàcies, de port arbustiu (1m d'alçada com a molt), prostrada i reptant, perennifòlia i molt escassa a Catalunya.

L'espècie ha estat trobada al terme municipal de Naut Aran, en el vessant nord del bosc de Mont-Romies (cuadrícula UTM CH22), en un turó calcari orientat al sud, a una altitud de 1770 m, on ocupa una petita taca d'uns 20 metres quadrats, al límit supraforestal. S'han pogut localitzar i documentar diverses desenes d'exemplars.

Doblement primera

A més de la primera citació aranesa de savina de muntanya, és també la primera observació d'aquesta espècie a la conca hidrogràfica de la Garona.

Tot i que no existeix cap amenaça coneguda per aquestes savines, l'equip d'investigació de DEPANA vol deixar constància que mentre ha durat el treball de camp s'han pogut observar circulant de manera il·legal diversos grups de motos fora dels camins, és a dir camp a través i prou a prop del "savinar aranès", sense que sembli existir cap mena de control d'aquestes activitats il·legals per part de les autoritats comarcals. Es demana que a partir d'aquesta descoberta el Conselh arbitri mesures per assegurar la supervivència d'aquest excepcional enclau ◆

fotos: marc alonso

Catalunya presenta l'inventari dels seus boscos MÉS SINGULARS

Són madurs els boscos que ens envolten? Conserven bons índexs de biodiversitat? Quin és el bosc de referència cap al que hem d'orientar la gestió forestal? Coneixem els màxims de producció i qualitat als que pot arribar un bosc productiu?

Fins ara no existien dades per respondre totes aquestes preguntes. A Catalunya, igual que a la resta de països europeus, no es disposava de cap referent a nivell de boscos que pogués marcar uns objectius de futur en la matèria.

Aquesta ha estat la raó de ser de l'Inventari de Boscos Singulars de Catalunya, un catàleg amb 292 boscos, els millors del territori català, a escala local i de país, que servirà per replantejar les estratègies de manteniment i millora dels nostres espais forestals i ser un referent per als gestors del bosc. El projecte, presentat el novembre a l'Institut d'Estudis Catalans, és pioner a Europa i ha estat impulsat per la Generalitat de Catalunya i coordinat pel CREAM.

292 boscos inventariats i quatre anys de recerca

Després de quatre anys de recerca i un treball de camp intens, s'han inclòs a l'Inventari un total de 292 boscos singulars que representen els diferents usos i valors del bosc en cada zona. Tots junts ocupen unes 3200 hectàrees, un 0,3% del total de superfície arbrada del país. Tot i això, el procés participatiu que es va dur a terme per tal de trobar i seleccionar els boscos va comptar amb 3262 propostes inicials.

Quines han estat les claus per considerar un bosc com a singular?

Primer de tot, en Marc Gràcia, en Jordi Vayreda i en Lluís Comas, investigadors del CREAM responsables del projecte, recalquen que s'ha fet un esforç per inventariar boscos singulars a totes les comarques de Catalunya, cadascun d'ells amb una rellevància relativa a nivell local, de vegueria o de país. Boscos grans i boscos petits amb diferents valors a conservar. Així, el bosc singular més gran a escala de país ha estat una avetosa de Riu de Cerdanya, que ocupa un total de 120 hectàrees, i el bosc singular més petit una boixeda del Berguedà, que no arriba a la mitja hectàrea d'extensió. S'han considerat boscos de més de 27 espècies d'arbres diferents, però, el pi roig, l'alzina i el faig són les espècies que formen més boscos singulars arreu.

Així mateix, altres boscos singulars els componen espècies que normalment no formen boscos. L'Inventari ha recollit alguna salzeda, boixedes, moixeres o boscos d'auró negre, entre altres. Destaquen també els sis boscos de teix inclosos al catàleg. El teix és una espècie protegida a la península i cal mantenir-ne els valors científics i de biodiversitat que aporten al territori.

Les millors notes, per Girona, Alt Pirineu i Vall d'Aran

A nivell de territori, les comarques gironines, l'Alt Pirineu i la Vall d'Aran són les que presenten més boscos singulars, ja que concentren un 60% del total. Hi ha boscos de propietat privada, boscos públics i boscos protegits.

De fet, l'Inventari posa en relleu la importància de les mesures de protecció dels nostres espais naturals. Més d'un 40% de tots els boscos singulars es troben en espais protegits, com el Parc Nacional d'Aigüestortes i l'Estany de Sant Maurici, els Parcs Naturals del Montseny, Collserola, els Ports, l'Albera i la Garrotxa, entre molts d'altres.

>>>>

L'Inventari recull un total de 292 boscos repartits pel territori que presenten uns valors únics que s'han de gestionar. Ocupen el 0'3% de la superfície arbrada de Catalunya.

La Generalitat de Catalunya va engegar fa quatre anys un projecte pioner a tot Europa per localitzar els millors boscos de Catalunya. El projecte, realitzat pel CREAM, es presenta ara com un catàleg de referència dels millors boscos a escala local i de país. Una eina que permetrà conèixer i millorar la gestió dels boscos catalans.

Boscos de referència amb uns valors que cal conservar

Tots els boscos singulars presenten uns valors lligats a l'edat, que li confereixen un interès especial respecte als valors locals o globals. A més, aquests no podien ser aportats pels boscos de la zona, de manera que la seva pèrdua no es recuperaria fins passats centenars d'anys. Per a la determinació de la singularitat dels boscos s'han escollit quatre visions diferents, segons els valors o interessos que tenen per a la societat:

- ⇒ **Biodiversitat:** boscos que destaquen de la resta per presentar una biodiversitat més elevada. S'inclouen també els boscos formats per espècies que rarament formen bosc a Catalunya i altres on hi trobem espècies de flora i fauna protegida.
- ⇒ **Maduresa:** boscos que han patit una baixa intervenció humana i que tenen un interès científic concret per les relacions complexes que es donen entre espècies.
- ⇒ **Silvícola/producció:** boscos on una gestió modèlica ha permès arribar a una producció d'alta qualitat, mostrant-nos la potencialitat productiva del bosc
- ⇒ **Social:** boscos amb un ús cultural, recreatiu o fins i tot educatiu important. Són boscos coneguts però que cal inventariar per valorar els riscos als que estan sotmesos.

Tots aquests valors estan íntimament relacionats amb l'edat, això vol dir que tots els boscos singulars són boscos vells, de més d'un centenar d'anys. Per aquest motiu, molts presentaven més d'un valor a preservar. Els resultats han estat els següents:

- el 71% dels boscos singulars presenten valors de **maduresa**
- el 13% en presenten de **biodiversitat**
- el 83% en presenten de **socials**
- el 36% de **producció**.

Una selecció de boscos participativa

El procés de selecció dels boscos ha estat molt innovador i únic a Europa. S'han tingut en compte moltes fonts de cerca, com la informació bibliogràfica, els agents locals i els processos participatius, els inventaris forestals o les ortoimatges. Tot i això, sense dubte, les veus de les persones i experts en boscos han estat les fonts més eficaces a l'hora de localitzar els boscos singulars de l'inventari. Més de la meitat dels boscos inclosos s'han trobat gràcies a aquesta font d'informació. Segons els diferents valors proposats que podia tenir un bosc per esdevenir singular s'han tingut en compte les veus de diferents col·lectius. Quan els valors del bosc que es buscaven eren globals, els experts generalment provenien del món acadèmic; quan els valors del bosc eren locals, els experts eren els usuaris i col·lectius que l'utilitzen normalment. Així doncs, el procés contemplava un component de participació important de tots els col·lectius relacionats amb el bosc.

Una eina de gestió estratègica per Catalunya

Catalunya és terra de boscos. Els darrers anys, l'abandonament de l'explotació dels boscos i de moltes zones de cultiu han permès que les masses boscoses guanyessin terreny fins ocupar un 35,5% del total del territori català. Això, a priori pot semblar una bona notícia, però el cert és que aquest boscos encara són molt joves i presenten molta densitat. Són per tant espais que s'han de gestionar adequadament per tal que puguin donar resposta a la gran diversitat de necessitats econòmiques, socials o mediambientals que exigeix la societat. ◆ **Anna Ramon - CREAM**

Disposar de l'Inventari de Boscos Singulars de Catalunya és tenir una eina estratègica per tal de poder donar respostes i fer propostes innovadores que facin compatibles els diferents usos i serveis dels boscos amb la seva conservació.

ATROPELLATS PER L'ÒMNIBUS

PROMOCIÓ ECONÒMICA
SIMPLIFICACIÓ

AGILITAT I REESTRUCTURACIÓ
ADMINISTRATIVA

El que es coneix periodísticament com a "Projecte de Llei Òmnibus", s'ha basat en unes preteses reformes necessàries per millorar l'economia i simplificar els tràmits en temps de crisi, per començar a desprotegir de forma activa la natura catalana. En les quatre pàgines següents mirarem de fer una síntesi dels aspectes més problemàtics que aquesta llei comporta per al medi ambient.

Durant el mes de juny de 2011 va ser sotmès a la consideració dels ciutadans el text de l'avantprojecte de la Llei de Simplificació, d'Agilitat i Reestructuració Administrativa i de Promoció Econòmica, mediàticament batejada com a "Llei Òmnibus".

El seu Preàmbul, defineix la proposta de llei així:

"La Llei de Simplificació, d'Agilitat i Reestructuració Administrativa i de Promoció de l'Activitat Econòmica comprèn la modificació de normes de rang legal amb la finalitat d'acomplir diversos objectius. Aquests objectius són l'aprimament de la legislació, facilitar la competitivitat i productivitat en l'àmbit econòmic, la racionalització administrativa i, finalment, donar cabuda a aquelles iniciatives legislatives que preveuen limitades modificacions en el seu articulat i que, per tant, comportarien un cost afegit en el volum de tramitació parlamentària (...) En definitiva, aquests objectius responen a una única finalitat de simplificació global de les normes, de l'administració i de la regulació substantiva vers el ciutadà, amb la pretensió d'aconseguir un impacte en la societat que afavoreixi la reactivació econòmica".

Confondre, en benefici... de qui?

La falta de transparència en l'Avantprojecte de la 'Llei Òmnibus', de 631 articles amb canvis en 89 lleis potencials greus ambientals, és una tècnica jurídica molt lamentable. És materialment impossible detectar tots i cadascun dels notoris canvis que amaguen aquestes modificacions. Pensem que els seus impulsors promouen amb aquesta tàctica confondre i dificultar l'abast real de les modificacions que es volen operar, cosa que és un frau a la Convenció d'Aarhus sobre l'accés a la informació, la participació del públic en la presa de decisions i l'accés a la justícia en assumptes ambientals, que l'estat espanyol va ratificar el 2004. Pel que fa a les lleis de caire ambiental que es pretenen

reformar, es caracteritzen per ser mesures que evidencien una certa orientació política i que de cap manera responen als pretesos criteris de simplificació, austeritat, estalvi de despesa pública i reactivació econòmica. En la majoria de casos, contenen propostes arbitràries, que impliquen un frau de llei o una clara vulneració d'altres normes catalanes, estatals o europees.

Un pur despropòsit

Totes les reformes de lleis contra les que es van plantejar objeccions necessitaven ser directament aparcades pel fet que no tutelaven adequadament els interessos generals.

Són un pur despropòsit, un exercici ideològic per desprotegir la natura i poder fer més accions agressives sobre el medi, amb l'excusa de la profunda crisi que patim. En lloc de millorar econòmicament, moltes propostes incrementen els costos de l'erari públic.

Així, es amb la proposta es veuen alterades, entre d'altres:

- Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Llei 14/2003, de 13 de juny, de qualitat agroalimentària
- Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre
- Llei 4/2009, de 15 d'abril de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària
- Llei 6/2009, de 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes
- Llei 12/1981, de 24 de desembre, per la qual s'estableixen normes addicionals de protecció dels espais d'especial interès natural afectats per activitats extractives [correspon als articles 35 i 36 de l'avantprojecte, malgrat que al text no es fa referència a la llei].

>>>>